

Universitair Ziekenhuis Gent

PICC

Perifeer ingebrachte centraal
veneuze katheter

Inhoud

01	Inleiding	4
02	Wat is een PICC?	5
03	Waarom een PICC?	5
04	Plaatsing van de PICC	6
05	Verzorging van de PICC	7
06	De PICC verwijderen	7
07	Onderzoeken	7
08	Aandachtspunten	8
09	Wanneer moet u ons contacteren?	8
10	Contact	9

01. Inleiding

De arts heeft u voorgesteld om een katheter (PICC) via uw arm in te brengen. In deze brochure leest u wat een PICC is, waarom een PICC geplaatst wordt en hoe het inbrengen verloopt. U krijgt advies over de verzorging en het gebruik van de katheter. Verder leest u wie u in het ziekenhuis kan contacteren wanneer u vragen of problemen heeft.

02. Wat is een PICC?

PICC staat voor 'peripherally inserted central catheter' ofwel 'perifeer ingebrachte centraal veneuze katheter'. Een PICC is een dun slangetje (katheter) van ongeveer 60 cm lang dat via een bloedvat in de bovenarm wordt ingebracht. De PICC wordt opgeschoven totdat de tip zich net boven het hart bevindt.

De katheter bestaat na het inbrengen uit een uitwendig en een inwendig deel. Aan het uitwendig deel zitten één of meerdere uiteinden, ook wel lumina genoemd. Het aantal lumina dat uw katheter telt, hangt af van de behandeling. Elk lumen kan afgesloten worden met een dopje of aangesloten worden aan een infuus. Op het uiteinde van elk lumen zit een klemmetje bevestigd. Hiermee kan het lumen open en dicht gezet worden.

03. Waarom een PICC?

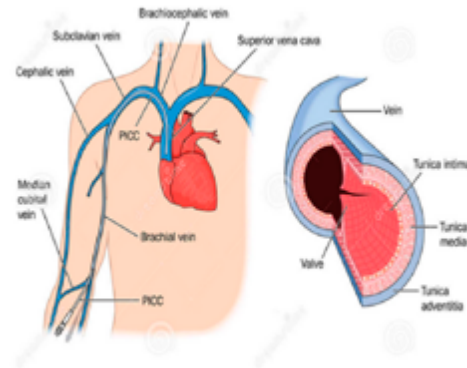
De behandeling van uw aandoening vereist een langdurige toediening van medicatie via de bloedbaan. Door telkens opnieuw in de bloedvaten van uw arm of hand te prikken, kunnen ze beschadigd raken. Zo wordt het steeds moeilijker en pijnlijker om een nieuw perifeer infuus te steken. Een PICC kan deze problemen voorkomen. De PICC is een centrale katheter. Dat betekent dat via deze weg allerlei soorten medicatie toegediend kunnen worden, zoals chemotherapie, antibiotica en totale parenterale voeding. Deze soms irriterende vloeistoffen kunnen de aderwand niet beschadigen gezien ze onmiddellijk sterk verdund worden door de grote hoeveelheid bloed die stroomt door de grote ader waarin de kathetertip zich bevindt.

04. Plaatsing van de PICC

Om zeker te weten of u voor de plaatsing van een PICC in aanmerking komt, wordt op de dienst Echografie een echo uitgevoerd. Op basis daarvan beoordeelt de arts of u voldoende brede aders hebt ter hoogte van de bovenarm.

De plaatsing van de PICC gebeurt tijdens een korte operatie onder plaatselijke verdoving. Meestal komt u voor de PICC-plaatsing binnen in het ziekenhuis via het CDC (Chirurgisch dagcentrum).

Voor deze operatie onder plaatselijke verdoving moet u nuchter zijn. Dit betekent dat u tot zes uur voor de operatie een lichte maaltijd mag eten. Daarna mag u niets meer eten. U mag tot twee uur voor de operatie heldere vloeistoffen drinken zoals water, koffie en thee (zonder melk of suiker). Daarna mag u niets meer drinken.

Tijdens de operatie ligt u op uw rug. Uw arm wordt gedesinfecteerd en steriel afgedekt. Vervolgens wordt de huid verdoofd. Met behulp van echografie wordt een ader ongeveer halverwege de bovenarm met een speciale naald aangeprikt. Door deze naald wordt een voerdraad (soepel metalen draadje) ingebracht waarover de PICC kan worden geplaatst. Na plaatsing van de katheter wordt de ligging gecontroleerd met röntgendoorlichting.

De katheter wordt niet vastgehecht en groeit ook niet vast; hij wordt met een klevend fixatieverband op de huid bevestigd. Daarna wordt het geheel afgedekt met een doorzichtig verband. Tijdelijk kan er een drukverband aangelegd worden: dit mag bij ontslag uit het CDC verwijderd worden.

Het inbrengen van de PICC duurt ongeveer 30 minuten. Dat kan ook wat langer zijn wanneer de chirurg moeilijkheden ondervindt bij het doorschuiven van de katheter.

05. Verzorging van de PICC

Als u in het ziekenhuis verblijft, verzorgt de verpleegkundige de PICC. Thuis wordt de zorg door de thuisverpleegkundigen opgenomen.

- ✓ Voor en na elk gebruik moet de PICC gespoeld worden met een zoutoplossing (NaCl 0,9%) om de doorgankelijkheid te checken en te behouden.
- ✓ Als u dagelijks of enkele keren per week antibiotica krijgt via uw PICC, wordt een naaldloze connector geplaatst op het uiteinde van de katheter, waarlangs de toediening gebeurt. Deze connector moet bij elke manipulatie zeer goed ontsmet worden en wordt ook wekelijks vervangen.
- ✓ Als u slechts om de twee of drie weken intraveneuze therapie toegediend krijgt via de PICC, moet hij toch wekelijks manueel pulserend gespoeld en gehepariniseerd worden. Hepariniseren betekent: de katheter behoeden voor verstopping door klontvorming door een geneesmiddel dat de bloedstolling tegen gaat (nl. een heparineoplossing) in de katheter te brengen.
- ✓ Het fixatieverband en de doorzichtige pleister worden ook wekelijks vervangen.

06. De PICC verwijderen

De PICC blijft in uw bloedbaan tot de behandeling is afgelopen, meestal enkele weken tot vier à zes maanden. De katheter kan onmiddellijk na de laatste therapietoediening verwijderd worden. Enkel bij een katheterinfectie of bij verstopping van de katheter, wordt de PICC eerder verwijderd. Deze eenvoudige procedure gebeurt door de verpleegkundige op de kamer (of door de thuisverpleegkundige) en is pijnloos. De doorzichtige pleister en het fixatieverband worden verwijderd en door zachtjes aan de katheter te trekken, glijdt deze uit uw arm. Er blijft enkel een littekentje van enkele millimeters zichtbaar.

07. Onderzoeken

Er mag contraststof toegediend worden via de PICC tijdens medische onderzoeken.

08. Aandachtspunten

Wat mag wel met de PICC?

- ✓ Bloedafname via de PICC.
- ✓ Sporten.
- ✓ Douchen mag enkel wanneer de insteekplaats van de PICC optimaal beschermd is tegen insijpelend water onder het verband. U kan hiervoor bijvoorbeeld huishoudfolie rond uw arm wikkelen. Houd de arm ook zoveel mogelijk uit de rechtstreekse douchestraal. U kan eventueel online een waterafstotende armhoes bestellen als u dit comfortabeler vindt. Geef in Google het trefwoord 'waterproof PICC line cover' in om de websites te vinden.

Wat mag niet met de PICC?

- ✓ Liefst geen bloedafname uit de arm waarin de PICC zich bevindt. Bloedafname kan langs de PICC zelf gebeuren.
- ✓ Geen bloeddruk laten meten aan die arm.
- ✓ Niet zwemmen of baden (tenzij de arm boven water blijft).
- ✓ Niet te zwaar tillen.

09. Wanneer moet u ons contacteren

Neem in de volgende gevallen contact op met het ziekenhuis:

- ✓ Wanneer u koude rillingen of koorts (boven de 38,5°C) hebt.
- ✓ Als de insteekplaats van de PICC rood en pijnlijk is of als er troebel vocht uit de insteekplaats vloeit.
- ✓ Bij toenemende zwelling van en pijn in de arm of schouder.
- ✓ Wanneer de katheter uit de insteekplaats geschoven is. Schuif de katheter zeker niet zelf terug maar fixeer die met een pleister.
- ✓ Als de katheter ondoorgankelijk is.
- ✓ Bij beschadiging van de katheter zelf. Plaats de klem dan tussen de insteekplaats en de beschadiging en kom naar het ziekenhuis.

10. Contact

Met vragen kunt u altijd terecht bij de verpleegkundige van de afdeling of bij uw arts.

Bij een katheterprobleem of voor bijkomende inlichtingen, kunt u tijdens de kantooruren (halftijds) contact opnemen met de verpleegkundig consulent katheterzorg, Mieke Debrauwere, tel. 09 332 24 17.

Vragen? Noteer ze hier

Vragen? Noteer ze hier

Verpleegkundig consulent katheterzorg

Mieke Debrauwere

Tel. 09 332 24 17

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het UZ Gent.

UZ Gent

Postadres

De Pintelaan 185

Toegang

C. Heymanslaan

B 9000 Gent

T: +32 (0)9 332 21 11

info@uzgent.be

www.uzgent.be

volg ons op